

Dönem : 2
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 119

Kişi Halleri İşlemlerinin Düzeltilmesi Kararları ile ilgili Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/182)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 349/2 - 1879

28 . 3 . 1966

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 24 . 3 . 1966 tarihinde kararlaştırılan «Kişi Halleri İşlemlerinin Düzeltilmesi Kararları ile ilgili 10 Eylül 1964 tarihinde Paris'te imzalanmış olan Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

G E R E K Ç E

1953 yılından beri resmen üyesi bulunduğumuz Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu yıllık çalışmaları arasında kuruluşunun amacına uygun olarak, üyeleri Federal Almanya, Avusturya, Belçika, Fransa, Yunanistan, İtalya, Lüksemburg, Hollanda ve İsviçre Konfederasyonu ile birlikte Kişi Halleri mevzuatında mümkün olduğu kadar birleştirme sağlamak, kanunlarındaki boşlukları doldurmak, vatandaşlarının diğer üye Devletler ülkelerinde buldukları sırada onlara Kişi Halleri işlemlerinde kolaylık göstermek maksadıyla seri halinde sözleşmeler akdeylemiş ve bu alanda faaliyetine devam etmekte bulunmuştur.

Bunlardan :

1. Yabancı memleketlerde kullanılmak üzere verilecek Şahsi Haller kayıt suretleri hakkındaki Sözleşme 2 Nisan 1958 tarih ve 7111 sayılı,
2. Ad ve soyadlarının değişikliğine ilişkin Sözleşme 6 Temmuz 1962 tarih ve 62 sayılı,
3. Kişi Halleri konusunda milletlerarası malûmat teatisi hakkındaki Sözleşme 6 Temmuz 1962 tarih ve 63 sayılı,
4. Kişi Halleri ile ilgili belge örneklerinin parasız verilmesi ve tasdikten muaf tutulması hakkındaki Sözleşme 11 Aralık 1962 tarih ve 130 sayılı,
5. Evlilik dışı çocukların tanınmalarını kabule yetkili makamların yetkilerinin genişletilmesi hakkındaki Sözleşme 30 . 4 . 1964 tarih ve 461 sayılı,
6. Sahih nesebli olmayan çocukların ana bakımından nesebinin teatisine ait Sözleşme 8 . 4 . 1965 tarih ve 578 sayılı,

Kanunlarla tasdik edilmiş ve yürürlüğe girmiştir.

Bu türlü Sözleşmelerden son olarak yine Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu tarafından hazırlanıp Hükümetimizce yetkili kılınan Büyükelçimiz tarafından 10 Eylül 1964 tarihinde Paris'te imzalanan «Kişi Halleri İşlemlerinin düzeltilmesi ile ilgili Sözleşme» nin de onaylanmasına izin verilmesi için işbu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

10 maddeden ibaret olan bu Sözleşmenin 1 nci maddesi ile «Düzeltilme Kararı» teriminin kişi hali belgesindeki hatanın düzeltilmesine yetkili makamın kararı olarak açıkladıktan sonra 2 ve 3 ncü maddeleri de bu kararı vermeye yetkili makamı tesbit ile Sözleşmenin sadece hatalı şahsi hal belgelerinin düzeltilmesine mâtuf bulunduğunu ifade etmekte, bir Âkîd Devlet ülkesinde verilen düzeltilme kararının diğer Âkîd Devlet ülkesinde nasıl yerine getirileceğini göstermektedir.

4 ncü maddesi ise, düzeltilme kararının Sözleşme sınırını aştığı veya bizzat hata teşkil ettiği takdirde nasıl reddedileceğini belirtmektedir. Diğer maddeler Sözleşmenin onaylanma, yürürlük fesih gibi usulî hükümlerini ihtiva etmektedir.

Memleketimiz bakımından da lüzum ve faydası nazarı itibara alınarak bu Sözleşme imza edilmiştir.

Adalet Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No: 1/182
Karar No: 36

15 . 4 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 24 . 3 . 1966 tarihinde kararlaştırılan «Kişi Halleri İşlemlerinin Düzeltilmesi Kararları ile ilgili 10 Eylül 1966 tarihinde Paris'te imzalanmış olan Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı» Başkanlığınızca Komisyonumuza tevdi edilmiş olup, Dışişleri ve Adalet Bakanlıkları temsilcilerinin de iştirakiyle Komisyonumuzca tetkik ve müzakere olundu.

Kanun tasarısı ve gerekçesi Komisyonumuzca uygun mütalâa edilmiş ve Hükümet temsilcileri tasarruflarının aynen kabulünü teyid etmişlerdir. Komisyonumuzca yapılan müzakere sonunda kanun tasarruflarının aynen kabul edilmesi ittifakla kararlaştırılmıştır.

Dışişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere işbu rapor Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
İstanbul	Kars	Kastamonu	Niğde
<i>I. H. Tekinel</i>	<i>A. A. Çetin</i>	<i>S. Keskin</i>	<i>Y. Arıbaş</i>
Denizli	Elâzığ	Kayseri	Kırklareli
<i>A. Şoğlu</i>	<i>K. Nedimoğlu</i>	<i>A. A. Hacırpaşaoğlu</i>	<i>M. Atagün</i>
İmzada bulunamadı			
	Sivas	Tokat	
	<i>N. N. Arslan</i>	<i>O. Hacırbalıoğlu</i>	

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No: 1/182
Karar No: 16

17 . 6 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Kişi Halleri İşlemlerinin Düzeltilmesi Kararları ile ilgili Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu dair olan kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü.

Tümü üzerinde yapılan görüşmeler neticesinde gerekçede de sarahaten ifade edildiği veçhile kişi halleri mevzuatında imkân nisbetinde birleştirmeyi temin etmek, kanunlardaki boşlukları doldurmak

ve üye Devletler ülkelerindeki kişi halleri muamelelerinde kolaylığı göstermek maksadına mâtufl olarak hazırlanan tasarı, Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilerek aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurula havale buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı Sivas <i>S. Kurtbek</i>	Sözcü Çanakkale <i>M. Baykan</i>	Kâtip Diyarbakır <i>A. T. Artuç</i>	Aydın <i>Y. Menderes</i>
Bursa <i>N. Gürsoy</i>	Çankırı <i>M. A. Arsan</i>	Çorum A. Topçubaşı	İstanbul <i>S. Sarper</i>
İstanbul <i>F. Sirmen</i>	İstanbul <i>M. Yardımcı</i>	İmzada bulunamadı İzmir <i>S. İksel</i>	İzmir <i>Ş. Osma</i>

Urfa
B. Boran

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Kişi Halleri İşlemlerinin Düzeltilmesi Kararları ile ilgili Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 10 Eylül 1964 tarihinde Paris'te imzalanan «Kişi Halleri İşlemlerinin Düzeltilmesi Kararları ile ilgili Sözleşme» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

24 . 8 . 1966

Başbakan <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı <i>C. Bilgehan</i>	Devlet Bakanı <i>R. Sezgin</i>	Devlet Bakanı <i>K. Ocak</i>
Devlet Bakanı <i>A. F. Alişan</i>	Adalet Bakanı <i>H. Dinçer</i>	Millî Savunma Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>	İçişleri Bakanı <i>F. Sükan</i>
Dışişleri Bakanı V. <i>F. Sükan</i>	Maliye Bakanı <i>İ. Gürsan</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>O. Dengiz</i>	Bayındırlık Bakanı <i>E. Erdinç</i>
Ticaret Bakanı <i>M. Zeren</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>E. Somunoğlu</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>İ. Tekin</i>	Tarım Bakanı <i>B. Dağdaş</i>
Ulaştırma Bakanı <i>S. Öztürk</i>	Çalışma Bakanı <i>A. N. Erdem</i>	Sanayi Bakanı <i>M. Turgut</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>İ. Deriner</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>N. Kürşad</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>H. Mentешеoğlu</i>	Köy İşleri Bakanı <i>S. O. Avcı</i>	

KİŞİ HALLERİ İŞLEMLERİNİN DÜZELTİLMESİ KARARLARIYLA İLGİLİ SÖZLEŞME

Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu üyeleri, Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Federal Almanya Cumhuriyeti, Fransa Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, İtalya Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dükalığı, Holânda Kırallığı, İsviçre Konfederasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti Kişi Halleri işlemlerinin düzeltilmesi hakkında verilen kararların ülkelerinde uygulanmasını ve müesiriyetini sağlamayı arzuladıklarından aşağıdaki hükümlerde anlaşmışlardır.

MADDE 1. —

İşbu Sözleşme gereğince «Düzeltilme kararı» terimi yetkili makamın, Kişi Hallerine dokunan bir mesele ve asalet veya şeref niteliğine ilişkin bir hak üzerinde hüküm vermesizin bir kişi hali belgesindeki bir hatayı düzeltilen kararı gösterir.

MADDE 2. —

Kendi ülkesinde hatalı olarak tanzim edilmiş Kişi Halleri belgesi üzerinde düzeltilme kararı almaya yetkili Âkîd Devletlerden birinin makamı, bu kariyle aynı zamanda aynı şahsı veya firüunu ilgilendiren ve sonradan başka bir Âkîd Devlet ülkesinde düzenlenen bir belgede işlenmiş olan aynı hatayı da düzeltmek yetkisine de sahiptir.

Bu karar hiçbir formaliteye lüzum kalmaksızın diğer Devlet ülkesinde yerine getirilir.

Bu maksatla, kararı veren Devlet yetkili makamı, bu kararı ve düzeltilmiş olan belgeyi, bahse konu kararın yerine getirileceği Devletin yetkili makamına göndermekle yükümlüdür.

MADDE 3. —

Âkîd Devletlerden birinin yetkili makamı tarafından Kişi Hallerine dair belgenin düzeltilmesi hakkında karar verildiğinde bu belgenin taşıdığı şerh veya kaydın diğer Âkîd Devlet Kişi Halleri siciline işlenmesi işi, düzeltilme kararının ve düzeltilen belgenin ibrazı ile olur.

MADDE 4. —

Düzeltilme, bu Sözleşmenin sınırlarını aştığı veya kendisi bizzat bir hata teşkil ettiği takdirde onun icrası 2 ve 3 nci maddeler hükümleri hilâfına, adli veya idari üst makamın gerekçeli kararı ile reddedilebilir. Bu üst makamın her Âkîd Devlet bakımından kim olacağı ekte gösterilmiştir.

Bu ret, düzeltilme kararını veren Devlet makamına tebliğ olunur.

MADDE 5. —

Her Âkîd Devlet adına muhaberatı veya tebliği yapmaya veya kabule yetkili makamlar bu Sözleşmenin ekinde gösterilmiştir.

Bu makamlar doğrudan doğruya muhabere edebilirler.

MADDE 6. —

Âkîd Devletler, bu Sözleşmenin kendi ülkelerinde uygulanmasını mümkün kılmak için, Anayasalarının yükümlü tuttuğu usullerin yerine getirildiğini, İsviçre Federal Hükümetine tebliğ edeceklerdir.

İsviçre Federal Hükümeti yukardaki fıkra uyarınca yapılan her tebliğden Âkîd Devletlerle Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir.

MADDE 7. —

Bu Sözleşme ikinci tebliğin tevdi tarihini kovalıyan 30 neu gün yürürlüğe girecek ve bu tarihten başlayarak bu formaliteyi yerine getiren iki Devlet arasında sonuç doğuracaktır.

Bundan evvelki maddede öngörülen formaliteyi sonradan yerine getiren her imzacı Devlet için bu Sözleşme, tebliğatin tevdi tarihini kovalıyan 30 neu gündən başlayarak sonuç doğuracaktır.

MADDE 8. —

Bu Sözleşme her Âkîd Devletin anavatan topraklarının bütününde hukukan hüküm ifade eder.

Her Âkîd Devlet, bu Sözleşme hükümlerinin anavatan dışı ülkelerinden bir veya birkaçında veyahut milletlerarası münasebetleri kendisi tarafından sağlanan Devlet veya ülkelerde de uygulanacağını imza, bu maddede öngörülen tebliğ veya katılma sırasında veya daha sonra İsviçre Federal Hükümetine yapacağı tebliğle beyan edebilecektir. İsviçre Federal Hükümeti, her Âkîd Devleti ve Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini bu tebliğden haberdar edecektir. Bu Sözleşme hükümleri, tebliğnamenin İsviçre Federal Hükümetince alınmasını kovalıyan 60 neu gün, anılan tebliğnamede zikredilen ülke veya ülkelerde uygulanacaktır.

Bu maddenin ikinci fıkrası hükmü gereğince bir beyanda bulunmuş olan her devlet daha sonra her hangi bir anda, İsviçre Federal Hükümetine göndereceği bir tebliğ ile, bu Sözleşmenin beyannamede gösterilen devlet veya ülkelerin bir veya birkaçında uygulanmasına son verildiğini beyan edebilir.

İsviçre Federal Hükümeti her Âkîd Devleti ve Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini bu yeni tebliğden haberdar edecektir.

Sözleşmenin uygulanması, adı geçen tebliğnamenin İsviçre Federal Hükümetince alınmasını kovalıyan 60 neu gün bahis konusu ülkelerde son bulacaktır.

MADDE — 9.

Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu veya Avrupa Konseyi üyesi her devlet işbu Sözleşmeye katılabilir. Katılmak istiyen devlet, bu niyetini İsviçre Federal Hükümetine tevdi edilecek bir belge ile tebliğ eder. Adı geçen Hükümet bu katılma belgesinin tevdiinden üye devletlerle Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir. Sözleşmeye katılan devlet bakımından, katılma belgesinin verilmesini kovalıyan 30 neu gün yürürlüğe girer.

Katılma belgesinin verilmesi, ancak bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra mümkün olabilir.

MADDE — 10.

İşbu Sözleşme süre tahdidi olmaksızın yürürlükte kalacaktır. Bununla beraber Âkîd Devletlerden her biri İsviçre Federal Hükümetine göndereceği yazılı bir tebliğ ile her zaman fesih ihbarı yapabilecek ve adı geçen Hükümet diğer Âkîd Devletlerle Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini keyfiyetten haberdar edecektir.

Bu fesih ihbarı yetkisi 6 neu maddede öngörülen tebliğ veya katılma tarihinden itibaren beş senelik bir sürenin bitiminden evvel kullanılamaz.

Feshi ihbar, İsviçre Federal Hükümetinin, bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen tebliği aldığı tarihten sonra geçecek altı aylık bir süreden başlayarak hüküm ifade edecektir.

Usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş olan ve imzaları aşağıda bulunan temsilciler işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Paris'te 10 Eylül 1964 tarihinde İsviçre Federal Hükümeti arşivlerine tevdi olunmak üzere, bir nüsha halinde düzenlenmiş olup aşına uygunluğu, onaylı bir kopyesi diplomatik yolla her Âkid Devlete ve Milletlerarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterine gönderilecektir.

Federal Almanya Cumhuriyeti Adına	:
İmza	
Avusturya Cumhuriyeti Adına	:
İmza yok	
Belçika Kırallığı Adına	:
İmza	
Fransa Cumhuriyeti Adına	:
İmza	
Yunanistan Kırallığı Adına	:
İmza	
İtalya Cumhuriyeti Adına	:
İmza yok	
Lüksemburg Büyük - Dükahğı Adına	:
İmza	
Holânda Kırallığı Adına	:
İhtirazi kayıt	:

Holânda Kırallığı ile ilgili olarak Sözleşme metninde kullanılan Anavatan ve Anavatandasi Ülkelere terimleri, Âmme Hukuku açısından eşit bir statüye sahibolup Avrupa'da bulunan Holânda ile Avrupa dışındaki Surinam ve Holânda Antillerini ifade eder.

İmza	
İsviçre Konfederasyonu Adına	:
İmza	
Türkiye Cumhuriyeti Adına	:
İmza	

Ek - I

Yazışma ve tebliğleri gönderme veya kabule yetkili makamlar :
(Sözleşmenin 5 nci maddesi)

Almanya	:	Standesamt 1 Berlin (Ouest) Berlin - Dahlem
Avusturya	:	Belirtilmemiş
Belçika	:	Adalet Bakanlığı
Fransa	:	Adalet Bakanlığı veya düzeltilmiş veya düzeltilecek belgenin tanzim edildiği mahallin Cumhuriyet Savcısı
Yunanistan	:	Belirtilmemiş
İtalya	:	Adalet Bakanlığı
Lüksemburg	:	Adalet Bakanlığı
Holânda	:	Adalet Bakanlığı
İsviçre	:	Kişi Halleri Federal Servisi - Bern 3.
Türkiye	:	Adalet Bakanlığı

(Paraflar)

Ek - II.

Sözleşmenin 4 nci maddesinde temas olunan makamlar :

Almanya : «Amstgerichte»

Avusturya :
Belirtilmemiş.

Belçika :
Adli makamlar

Fransa :
Medeni Kanununun 99 ncu maddesinde öngörülen şartlar çerçevesinde düzeltilecek belgenin düzenlenmiş bulunduğu yer Mahkeme Başkanı.

Yunanistan :
Belirtilmemiş

İtalya :
Mahkeme

Lüksemburg :
İstinaf Mahkemesi

Holânda :
İstinaf Mahkemesi

İsviçre :
Kişi halleri konusunda Nezaretçi Kanton Makamları

Türkiye :
Mahkeme

(Paraflar)

